

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรในจังหวัดตาก ต่อการปลูกมันฝรั่ง แบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรในจังหวัดตากต่อการปลูกมันฝรั่งแบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด และศึกษาปัญหาต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรในจังหวัดตากต่อการปลูกมันฝรั่งแบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ ฟู้ดส์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นเกษตรกรที่ทำสัญญาการปลูกมันฝรั่ง แบบมีสัญญาผูกพันกับบริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด ทั้งหมดจำนวน 77 ราย การรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ส่วนบุคคลโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร และข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง

จากผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คน แต่มีสมาชิกที่ใช้แรงงานได้อยู่ในครัวเรือน 1 – 3 คน และส่วนใหญ่มีสถานภาพการสมรส คิดเป็นร้อยละ 96.10

ด้านข้อมูล เกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ในการปลูกมันฝรั่งอยู่ที่ 11 – 20 ไร่ รองลงมาคือ ปลูกมันฝรั่ง 1 – 10 ไร่ และมีเกษตรกรจำนวนมากที่สุดมีการเช่าพื้นที่จากเกษตรกรรายอื่นๆ เพื่อนำมาปลูกมันฝรั่งให้กับบริษัทจำนวน 11-20 ไร่ รองลงมาจำนวน 1-10 ไร่ และมีเกษตรกรที่มีพื้นที่เป็นของตัวเองอยู่ในจำนวน 11 – 20 ไร่เพียงร้อยละ 10.40 และไม่ตอบคำถาม คิดเป็นร้อยละ 83.10 และเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมากต่อการปลูกมันฝรั่ง คิดเป็นร้อยละ 74.00 และพึงพอใจมากกว่าหากเปรียบเทียบกับพืชอื่นๆ อยู่ในระดับมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 83.10

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกร ต่อการทำสัญญา แบบผูกพันกับบริษัท เบอร์ลี ยูคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด

ในด้านความพึงพอใจของเกษตรกรต่อรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อรายละเอียดตามสัญญาการปลูกมันฝรั่งในเรื่องต่างๆ ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับหัวพันธุ์ และเรื่องภาวะบรรจุ ที่พึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 ลำดับแรกได้แก่ เรื่องระยะเวลาในการชำระเงินของบริษัทฯ เรื่องเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อข้อห้ามขายผลผลิตให้กับผู้อื่น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชำระเงินให้เกษตรกร เรื่องรายละเอียดการชดเชยค่าเสียหายให้เกษตรกร และเรื่องความชัดเจนของสัญญา เรื่องระดับราคาซื้อขายผลผลิต

ในด้านความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่งในเรื่องต่างๆ ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องความสะอาดของจุดรับซื้อ เรื่องภาวะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อที่เกษตรกร มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจในระดับมาก ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 ลำดับแรกได้แก่ เรื่องด้านความถูกต้องของเอกสารการรับซื้อ รองลงมา เรื่องการรับซื้อตามราคาที่กำหนด เรื่องข้อตกลงเรื่องการห้ามขายผลผลิตให้ผู้อื่น เรื่องการชำระเงินตามเวลาที่กำหนด และเรื่องการรับซื้อตามปริมาณผลผลิตตามที่ระบุตามสัญญา

ส่วนที่ 3 ด้านคุณภาพการบริการ ของพนักงาน และข้อมูลข่าวสารของ บริษัท เบอร์ลี ยูคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด ต่อเกษตรกรผู้ปลูกมันฝรั่ง

ในด้านคุณภาพการบริการของพนักงานต่อเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของพนักงานบริษัทในเรื่องต่างๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 ลำดับแรกได้แก่ เรื่องความพึงพอใจพนักงานด้านอัยาศัยไมตรีที่ดีต่อเกษตรกรที่มาติดต่อ รองลงมาได้แก่เรื่องพนักงานมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการปลูกมันฝรั่ง เรื่องความสนใจเอาใจใส่กระตือรือร้นและการแก้ปัญหาให้เกษตรกร เรื่องพนักงานให้ความสำคัญต่อเกษตรกรและพร้อมจะรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกรตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรเพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการบริการให้เกษตรกร และเรื่องพนักงานมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงาน

ในด้านคุณภาพการบริการของข้อมูลข่าวสารและอื่นๆ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการด้านข้อมูลและข่าวสารอื่นๆ ในเรื่องต่างๆในระดับมาก ยกเว้น เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ใหม่ทันสมัย และเรื่องสถานที่ทำการของบริษัทเท่านั้นที่เกษตรกร พึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรื่องที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5 ลำดับ ได้แก่ เรื่องการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่มีต่อตัวเกษตรกร รองลงมาได้แก่เรื่องการแจ้งข้อมูลให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้อง เรื่องความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารที่แจ้งต่อเกษตรกร เรื่องการแจ้งข้อมูลให้เกษตรกรมีความรวดเร็ว และเรื่องอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจสอบผลผลิต มีมาตรฐานเที่ยงตรง

ส่วนที่ 4 ด้านปัญหาของเกษตรกรที่มีต่อ รายละเอียด และการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ในด้านปัญหาของเกษตรกรต่อรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่งจากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกมันฝรั่งมีปัญหาทาง ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของหัวพันธุ์ ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคาซื้อขายผลผลิต ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น และด้านข้อความชัดเจนตามสัญญา ในส่วนรายละเอียดที่เกษตรกรเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ได้แก่ ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและด้านการดูแลรักษา กับด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ปลูก เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณผลผลิต ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีชำระเงิน และด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณและการเก็บเกี่ยว

ในด้านปัญหาของเกษตรกรต่อการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่งจากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่มีปัญหา ด้านคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านราคาการรับซื้อผลผลิต ด้านภาระบรรจุก้อนที่จัดให้เกษตรกร ด้านคุณภาพของปุ๋ยเคมี และด้านสถานที่รับซื้อผลผลิต (ความใกล้ – ไกล) ในส่วนการปฏิบัติตามสัญญาที่เกษตรกรเห็นว่าเป็นปัญหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ และด้านการจัดปัจจัยการผลิตตามระยะเวลาที่กำหนด เกษตรกรพบว่า มีปัญหาน้อย เท่ากัน รองลงไปได้แก่ ด้านการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่นๆ ด้านวิธีในการชำระเงิน และด้านระยะเวลาที่กำหนดการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ส่วนที่ 5 ด้านการเปรียบเทียบความพึงพอใจและปัญหาของเกษตรกรในรายละเอียดและต่อข้อปฏิบัติในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรต่อรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 0 – 10 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆในรายละเอียดในสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการ

ประมาณการของผลผลิต เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ และ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุผลผลิตที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเรื่องในด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและเรื่องดูแลรักษา ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับน้อย และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหา รายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะที่บรรจุผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคารับซื้อผลผลิต

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 11 – 20 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆ ในรายละเอียดในสัญญาในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับประมาณการของผลผลิต เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและดูแลรักษา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและดูแลรักษา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณของผลผลิต เรื่องระดับความผูกพันของสัญญา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุผลผลิต ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหา รายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่าปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคารับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น และปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา เท่ากัน และปัญหาเรื่องข้อความชัดเจนตามสัญญา

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 21 – 30 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆ ในรายละเอียดในสัญญา ในระดับมาก ยกเว้นเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและดูแลรักษา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันเก็บเกี่ยว เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณของผลผลิต เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ปลูก เงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุผลผลิต ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับน้อย และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหา รายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่าปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อความชัดเจนตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันเก็บเกี่ยว และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณผลผลิต เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคารับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา เงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต ปัญหาเรื่อง

ข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณที่กำหนดรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระเงิน และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณและการเก็บเกี่ยว เท่ากัน และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะที่บรรจุผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันปลูก ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชำระเงิน และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษา

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 31 – 40 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆ ในรายละเอียดในสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหาย เรื่องความชัดเจนของสัญญา เรื่องระดับราคารับซื้อผลผลิต เรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันเก็บเกี่ยว เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณของผลผลิต เรื่องระดับความผูกพันของสัญญา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณและเวลาในการเก็บเกี่ยว เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ปลูกและเงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลางและยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหารายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุนว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ เงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคารับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณที่กำหนดรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องระดับการผูกพันตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันปลูก ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีชำระเงิน และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ปลูก

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 41 – 50 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆ ในรายละเอียดในสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต เรื่องเงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงที่สุดคือ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหาย และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหารายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุนว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการปลูกและการดูแลรักษา เท่ากัน และ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคารับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อความชัดเจนตามสัญญา ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น ปัญหาเรื่องเงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณที่กำหนดรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องระดับการผูกพันตามสัญญา ปัญหา

เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันเก็บเกี่ยว ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันปลูก ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระเงิน ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณและการเก็บเกี่ยว ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีชำระเงิน ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณผลผลิต และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับสถานที่ปลูก

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 51 ไร่ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อเรื่องต่างๆ ในรายละเอียดในสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวันเก็บเกี่ยว ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจสูงสุด คือ เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระเงิน เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหาย เรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณและเวลาในการเก็บเกี่ยว และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหารายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ รองลงมา ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับระดับราคาซื้อขายผลผลิต ปัญหาเรื่องข้อความชัดเจนตามสัญญาเงื่อนไขข้อบังคับตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น และปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีชำระเงิน เท่ากัน ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับปริมาณที่กำหนดการรับซื้อ และปัญหาเรื่องข้อกำหนดวันเก็บเกี่ยว

ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 0 – 10 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องการรับซื้อผลผลิตตามราคาที่กำหนด เรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง เรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี เรื่องเวลาที่ใช้ในการรอคอยการขายผลผลิต เรื่องระยะเวลาการส่งมอบปัจจัยการผลิตและช่วงเวลาการปลูกที่กำหนด เรื่องคุณภาพของปุ๋ยชีวภาพ เรื่องคุณภาพของสารเคมี และเรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และ เรื่องความสะอาดของจุดรับซื้อ เรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดหาให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่าปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง รองลงมา ได้แก่ ปัญหาเรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร ปัญหาเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อ ปัญหาเรื่องความสะอาดของจุดรับซื้อ และปัญหาเรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 11 – 20 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อตกลงเรื่องปริมาณและเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี เรื่องเวลาที่ใช้ในการรอคอยการขายผลผลิต เรื่องระยะเวลาการส่งมอบปัจจัยการผลิต และเรื่องช่วงเวลาการปลูกที่กำหนด เรื่องคุณภาพของปุ๋ยชีวภาพ เรื่องคุณภาพของสารเคมี เรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ เรื่องความสะอาดของจุกรับซื้อ เรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดทำให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุกรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่า มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องราคาการรับซื้อผลผลิต และ ปัญหาเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง เท่ากัน ปัญหาเรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร และปัญหาเรื่องความปลอดภัยของจุกรับซื้อ ปัญหาเรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี ปัญหาเรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต (ความใกล้ – ไกล) ปัญหาเรื่องคุณภาพรับซื้อผลผลิต และปัญหาเรื่องปริมาณที่รับซื้อผลผลิต เท่ากัน ปัญหาเรื่องความสะอาดของจุกรับซื้อ และปัญหาเรื่องคุณภาพของปุ๋ยชีวภาพ

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 21 – 30 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี เรื่องคุณภาพของปุ๋ยชีวภาพ เรื่องคุณภาพของสารเคมี เรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ เรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุกรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเรื่องความถูกต้องของเอกสารการรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่า มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ได้แก่ ปัญหาเรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต (ความใกล้ – ไกล) ปัญหาเรื่องคุณภาพรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องเวลาในการรอคอยในการขายผลผลิต และปัญหาเรื่องเวลาในการรอคอยในการขายผลผลิต เท่ากัน และปัญหาเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง ราคาการรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี ปัญหาเรื่องความปลอดภัยของจุกรับซื้อ ปัญหาเรื่องความสะอาดของจุกรับซื้อ ปัญหาเรื่องคุณภาพของสารเคมี ปัญหาเรื่องการดูแลรักษาและการแนะนำการปลูก ปัญหาเรื่องปริมาณเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต และ ปัญหาเรื่องเวลาการชำระเงินให้เกษตรกร

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 31 – 40 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องข้อตกลงเรื่องการห้ามขายผลผลิตให้ผู้อื่น เรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี เรื่องคุณภาพของสารเคมี เรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ เรื่องภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุกรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง และเรื่องการรับซื้อผลผลิตตาม ราคาที่กำหนด ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับ

มากที่สุด และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่า
มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง ปัญหาเรื่องราคาการรับซื้อ
ผลผลิต ปัญหาเรื่องคุณภาพของปุ๋ยเคมี ปัญหาเรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต (ความใกล้ – ไกล) ปัญหา
เรื่องคุณภาพรับซื้อผลผลิต และปัญหาเรื่องการกำหนดราคาของปัจจัยการผลิต รองลงมาได้แก่
ปัญหาเรื่องภาระหนี้สินของเกษตรกร ปัญหาเรื่องคุณภาพของสารเคมี ปัญหาเรื่องวิธีการ
ในการชำระเงิน และปัญหาเรื่องการห้ามขายผลผลิต ให้แก่ผู้อื่น

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 41 – 50 ไร่ มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ
ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก ยกเว้น เรื่องความสะอาดของจุดรับซื้อ เรื่องภาระหนี้สิน
ที่จัดหาให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับ
ปานกลาง และเรื่องการรับซื้อผลผลิตตามราคาที่กำหนด ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก
ที่สุด และยังพบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่า
มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องราคาการรับซื้อผลผลิต และปัญหาเรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต
(ความใกล้ – ไกล) เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง ปัญหาเรื่อง
คุณภาพรับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องปริมาณที่รับซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องเวลาในการรอคอยในการขาย
ผลผลิต ปัญหาเรื่องการชดเชยค่าเสียหายให้แก่เกษตรกร และ ปัญหาเรื่องปริมาณเวลาในการเก็บ
เกี่ยวผลผลิต เท่ากัน ปัญหาเรื่องความถูกต้องของเอกสารการรับซื้อ ปัญหาเรื่องการดูแลรักษาและ
การการแนะนำการปลูก ปัญหาเรื่องปริมาณเวลาในการเก็บเกี่ยว ปัญหาเรื่องเวลาในการชำระเงินให้
เกษตรกร ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ปัญหาเรื่องวิธีการชำระเงิน ปัญหา
เรื่องการจัดปัจจัยการผลิตตามระยะที่กำหนด และปัญหาเรื่องภาระหนี้สินที่จัดหาให้เกษตรกร

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 51 ไร่ ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในเรื่องต่างๆ
ในการปฏิบัติตามสัญญา ในระดับมาก เรื่องยกเว้นคุณภาพของปุ๋ยชีวภาพ เรื่องคุณภาพของสารเคมี
เรื่องคุณภาพของปัจจัยการผลิตอื่นๆ เรื่องความสะอาดของจุดรับซื้อ เรื่องภาระหนี้สินที่จัดหา
ให้เกษตรกร และเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อ ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับปานกลาง
และเรื่องความถูกต้องของเอกสารการรับซื้อ เรื่องการรับซื้อผลผลิตตามราคาที่กำหนด และเรื่อง
ข้อตกลงเรื่องการห้ามขายผลผลิตให้ผู้อื่น ที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และยังพบว่า
เกษตรกรยังมีปัญหาในการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยเรื่องที่ระบุว่า
มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ เท่ากัน รองลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องราคาการรับ
ซื้อผลผลิต ปัญหาเรื่องสถานที่รับซื้อผลผลิต (ความใกล้ – ไกล) ปัญหาเรื่องคุณภาพรับซื้อผลผลิต
ปัญหาเรื่องเวลาในการรอคอยในการขายผลผลิต ปัญหาเรื่องการชดเชยค่าเสียหายให้แก่เกษตรกร

และ ปัญหาเรื่องความถูกต้องของเอกสารในการรับซื้อ ปัญหาเรื่องระยะเวลาที่กำหนดการเก็บเกี่ยว ผลผลิต ปัญหาเรื่องภาวะบรรจุภัณฑ์ที่จัดให้เกษตรกร และ ปัญหาเรื่องปริมาณที่รับซื้อผลผลิต

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกร ในจังหวัดตากต่อการปลูกมันฝรั่ง แบบมีสัญญา ผูกพันกับ บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ ฟู้ดส์ จำกัด พบประเด็นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่ยังมีปัญหาในเรื่องดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ประเด็นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดแต่ ยังมีปัญหาได้แก่

1. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาการชำระเงินเกษตรกร เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) แต่พบว่ามีเกษตรกรที่มีปัญหาจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 37.70 โดยส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรในกลุ่มที่ปลูกมันฝรั่ง 1-10 และกลุ่มที่ปลูกมันฝรั่ง 11-20 ไร่ ทั้งนี้อาจเกิดเนื่องจากในรายละเอียดตามสัญญา มีการระบุข้อกำหนดเกี่ยวกับการชำระเงินไม่ชัดเจนมากพอ
2. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการชำระเงิน เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) แต่ก็ยังพบว่ามีปัญหาในข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีการชำระเงินอยู่ คิดเป็นร้อยละ 35.10 ทั้งนี้ อาจเกิดเนื่องจากในรายละเอียดในสัญญา ยังไม่ได้มีการระบุเกี่ยวกับวิธีการชำระเงินให้ละเอียดมากพอและครบทุกกรณี
3. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการห้ามขายผลผลิตให้แก่ผู้อื่น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) แต่ยังพบว่ามีเกษตรกรที่มีปัญหาในเรื่องนี้จำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 50.60 ทั้งนี้ อาจเกิดเนื่องจากรายละเอียดในสัญญาไม่ครอบคลุมเพียงพอ เช่น ไม่ระบุถึงกรณีที่ผลผลิตที่ได้มีมากกว่าจำนวนที่ระบุในสัญญา

ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุดแต่ยังมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่

1. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์มันฝรั่ง ในรายละเอียดตามสัญญา เกษตรกรมีความพึงพอใจในรายละเอียดของสัญญาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.32) แต่ยังมีปัญหาในรายละเอียดของสัญญา คิดเป็นร้อยละ 88.30 ซึ่งมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเกิดเนื่องจากข้อกำหนดด้านราคาที่ไม่ระบุรายละเอียดที่มากพอถึงกรณีที่มีความเสียหาย เช่น ขนาด และสิ่งปลอมปน ฯลฯ

2. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของหัวพันธุ์เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) แต่ยังมีปัญหาในเรื่องดังกล่าวมาก คิดเป็นร้อยละ 80.50 ทั้งนี้อาจเกิดเนื่องจากในสัญญาซื้อขายข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์แต่ยังไม่มียรายละเอียดในสัญญามากพอ เช่น กรณีหัวพันธุ์ที่เสียหาย เป็นต้น

3. ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับราคารับซื้อผลผลิตเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93) เนื่องจากมีการประกันราคารับซื้อผลผลิตแต่ยังมีปัญหารายละเอียดในสัญญา คิดเป็นร้อยละ 62.30 ทั้งนี้อาจเกิดเนื่องจากในสัญญามีการระบุระดับราคาที่จะรับซื้อแต่ไม่มีรายละเอียดที่ระบุมากพอ เช่น การกำหนดราคาจำแนกตามเกรดของผลผลิต

ด้านข้อปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ประเด็นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดแต่ยังมีปัญหาได้แก่

1. ด้านความถูกต้องของเอกสารการรับซื้อ เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.43) แต่ยังมีปัญหาในข้อปฏิบัติตามสัญญา คิดเป็นร้อยละ 40.30 ทั้งนี้เกิดเนื่องจากเกษตรกรยังไม่แน่ใจถึงความถูกต้องของวิธีการ ในการกำหนดราคาผลผลิตในแต่ละเกรดที่ระบุไว้ในเอกสาร

2. ด้านการรับซื้อตามราคาที่กำหนด เกษตรกรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.38) แต่มีปัญหานี้ในข้อปฏิบัติตามสัญญา คิดเป็นร้อยละ 83.10 ทั้งนี้อาจเกิดเนื่องจากราคารับซื้อจริงมีการแบ่งแยกตามเกรดผลผลิต และเกษตรกรยังไม่มั่นใจถึงมาตรฐานการคัดเกรดผลผลิตที่รับซื้อ

ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุดแต่ยังมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่

1. ด้านคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง เกษตรกรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.82) แต่ยังมีปัญหานี้ในข้อปฏิบัติตามสัญญา คิดเป็นร้อยละ 90.90 ซึ่งมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่งที่ได้รับมักไม่ตรงกับข้อปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง แต่ที่เกษตรกรยังมีความพึงพอใจในส่วนการปฏิบัติ เนื่องจากกรณีเกิดความเสียหายบริษัทได้เข้าไปช่วยเหลือเกษตรกร

2. ด้านคุณภาพของปุ๋ยเคมีที่จัดให้เกษตรกร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) แต่มีปัญหานี้ในข้อปฏิบัติตามสัญญา คิดเป็นร้อยละ 66.20 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปุ๋ยเคมีที่บริษัทจัดหาอาจจะเป็นสูตรที่เกษตรกรไม่ต้องการ แต่ที่เกษตรกรมีความพึงพอใจเนื่องจากบริษัทเป็นผู้จัดหาปุ๋ยเคมีให้ ทำให้ไม่ต้องไปจัดหาซื้อเองซึ่งอาจมีราคาแพงและเสียค่าใช้จ่ายสูง

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อค้นพบแยกตามพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรได้ดังนี้
เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 0-10 ไร่

1. เกษตรกรกลุ่มนี้มีความพึงใจในระดับน้อยที่สุดในด้านการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่งในเรื่องความปลอดภัยของจุดรับซื้อ ภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่จัดทำให้เกษตรกร และด้านความสะดวกของจุดรับซื้อ

2. เกษตรกรกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพและราคาของหัวพันธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ทั้งในส่วนรายละเอียดและการปฏิบัติตามสัญญาในการปลูกมันฝรั่ง

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 11-20 ไร่

เกษตรกรในกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีปัญหาทั้งในรายละเอียดและการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยมีปัญหาในรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง ในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.80 รองลงมาได้แก่ ข้อกำหนดเกี่ยวกับราคารับซื้อผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 85.70 และข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 82.10 และมีปัญหาด้านการปฏิบัติตามสัญญาในเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง และราคาการรับซื้อผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 100.00

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 21-30 ไร่

เกษตรกรกลุ่มนี้ มีความพึงพอใจในระดับน้อยในด้านรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง ในเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุผลผลิต

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 41-50 ไร่

เกษตรกรในกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่มีปัญหาทั้งในรายละเอียดและการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง มีปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ และข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิต มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 ด้านการปฏิบัติตามสัญญา ปัญหาในเรื่องราคาการรับซื้อผลผลิต และสถานที่รับซื้อผลผลิต (ระยะทางใกล้-ไกล) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 51 ไร่ ขึ้นไป

เกษตรกรในกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่มีปัญหาทั้งในรายละเอียดและการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง โดยรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง มีปัญหาเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์ และข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพหัวพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 83.30 ด้านการปฏิบัติตามสัญญามีปัญหาในเรื่องคุณภาพของหัวพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 83.30

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาดังนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งแบบมีสัญญาผูกพัน แต่ละข้อดังนี้

ด้านรายละเอียดในสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาด้านภาชนะบรรจุ โดยมี ปัญหาการชำรุดเวลาใส่มันฝรั่ง และภาชนะบรรจุไม่ได้เป็นขนาดเดียวกัน ทางบริษัทควรหาภาชนะ เช่น กระสอบใหม่ หรือภาชนะอื่น ๆ ให้เกษตรกรเลือกใช้บรรจุ เพื่อจะได้สะดวกในการขนส่งมันฝรั่งจากพื้นที่ปลูกมายังจุดรับซื้อ

ด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาของหัวพันธุ์

จากการศึกษาพบว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาหัวพันธุ์มีราคาเท่ากันหมดทั้งหัวพันธุ์ที่ดี และหัวพันธุ์ที่มีปัญหา (การเนา) ดังนั้นบริษัทควรมีการกำหนดราคาหัวพันธุ์ตามคุณภาพ

ด้านระดับราคารับซื้อ

จากการศึกษาพบว่าราคาที่ระบุในการรับซื้อตั้งแต่ราคา 9.00 – 14.00 บาทต่อกิโลกรัม (ตามคุณภาพของผลผลิตมันฝรั่ง) ซึ่งเป็นทั้งราคาและราย ได้ที่เกษตรกรได้รับมีส่วนต่างกันถึง 5.00 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกษตรกรเกิดความรู้สึกสงสัยในวิธีการรับซื้อ และตรวจสอบคุณภาพของบริษัท รวมทั้งเกษตรกรยังได้มีการเปรียบเทียบกับเกษตรกรรายอื่น ดังนั้นบริษัทควรกำหนดมาตรฐานการคัดเกรดผลผลิตที่ชัดเจนและแจ้งให้เกษตรกรทราบหรือกำหนดราคารับซื้อเพียงราคาเดียว

ด้านการปฏิบัติตามสัญญาการปลูกมันฝรั่ง

ด้านจอร์บซื่อ

จากการศึกษาพบว่ามีปัญหาในด้านความสะอาด และความปลอดภัยในจอร์บซื่อผลผลิตทางบริษัทควรทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอทุกวัน แยกสิ่งของที่ไม่ใช่ออกจากจอร์บซื่อเพื่อให้เกษตรกรที่มาขายผลผลิตได้รับความสะดวก และความปลอดภัย เนื่องจากบางครั้งสถานที่อาจคับแคบควรจัดช่องทางเข้าออกของรถบรรทุกที่มาส่งผลผลิตและจัดให้มีการดูแลการเข้า-ออกจากจอร์บซื่อของบริษัทเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ

ด้านภาชนะบรรจุภัณฑ์

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรมีปัญหาภาชนะบรรจุที่ชำรุด และไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร บริษัทควรจัดหาภาชนะบรรจุใหม่เพื่อรองรับปัญหาการชำรุด และมีการเตรียมภาชนะบรรจุให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร

ด้านคุณภาพของปุ๋ยและสารเคมี

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ได้รับปุ๋ยและสารเคมีที่ไม่มีคุณภาพ หรือหมดอายุการใช้งาน ทางบริษัทจึงควรจัดหาปุ๋ยและสารเคมีจากแหล่งที่ได้คุณภาพ เช่นจากคนกลางในท้องถิ่นที่ไว้วางใจได้หรือจัดทำข้อกำหนดด้านคุณภาพในการจัดซื้อปุ๋ยและสารเคมี

ด้านปัญหาอื่น ๆ ที่เกษตรกรเสนอ

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรให้บริษัทปรับปรุงพัฒนาดังต่อไปนี้

ด้านคุณภาพของหัวพันธุ์

จากการศึกษา พบว่าเกษตรกรให้บริษัทจัดหาพันธุ์ที่มีคุณภาพดีที่ ผลผลิตสูง ทนทานต่อโรค และแมลง และราคาถูกให้กับเกษตรกร บริษัทควรศึกษาวิจัยทดลองหาพันธุ์ที่มีคุณภาพที่ดีให้ผลผลิตสูง หรือร่วมมือกับภาครัฐในการดำเนินการหาพันธุ์ดีให้กับเกษตรกร

ด้านปัญหาด้าน โรคพืช และแมลง

จากการศึกษา พบว่าบริษัทควรทำการส่งเสริม หรือจัดให้ความรู้กับเกษตรกรในหลาย ๆ วิธี ในการป้องกันและกำจัด โรคและแมลงที่เป็นปัญหา เพื่อให้เกษตรกรรับทราบ และพัฒนาวิธีการให้ลดการเกิดโรค เช่น วิธีเขตกรรม การปลูกพืชหมุนเวียน การใช้พืชสมุนไพร เป็นต้น

ด้านคุณภาพและการบริการอื่น ๆ

จากการศึกษา พบว่า บริษัทควรมีการพัฒนาด้านคุณภาพและการบริการอื่น ๆ ดังนี้

1. อุปกรณ์ที่ใช้ควรใหม่ และปรับปรุงให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ
2. สถานที่ควรพัฒนาให้สะอาดน่าอยู่และปลอดภัยกับเกษตรกรเวลามาติดต่อ
3. การบริการเกษตรกรควรบริการทุกคนด้วยความเสมอภาค

การศึกษานี้มีข้อเสนอเพิ่มเติมในการปรับปรุงการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งแบบมีสัญญาผูกพัน ให้แก่เกษตรกรแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มเกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 0-10 ไร่ พื้นที่ปลูก 11-20 ไร่ และพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 51 ไร่ขึ้นไป

ในด้านการปฏิบัติตามสัญญา ด้านปัญหาข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณภาพและราคาของหัวพันธุ์มันฝรั่ง บริษัทควรทำการปรับปรุง การกำหนดคุณภาพของหัวพันธุ์ และทำการแยกราคาตามเกรดและคุณภาพ เช่น กำหนดมาตรฐานคุณภาพหัวพันธุ์เป็นเกรดและมีการกำหนดราคาตามเกรดเหล่านั้น

เกษตรกรที่มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่ง 41-50 ไร่

ด้านสถานที่รับซื้อ (ความใกล้-ไกล) บริษัทควรหาจุดรับซื้อที่ใกล้จุดที่เกษตรกรปลูกหรือหาศูนย์กลางเพื่อให้เกษตรกรไม่ต้องขนผลผลิตที่ไกลเกินไป

ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

เกษตรกรบางส่วนเป็นชาวเขา (จีนฮ่อ ลีซอ ม้ง) ซึ่งมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยไม่ดีนัก ดังนั้นจึงอาจเข้าใจประเด็นต่างๆ ในแบบสอบถามที่ผู้เก็บข้อมูลถามได้ไม่ชัดเจน ในการศึกษารound ต่อไปจึงควรมีล่ามที่เข้าใจภาษาของกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวช่วยอธิบายแบบสอบถามให้ผู้ตอบเข้าใจในคำถามเพื่อจะได้คำตอบที่ตรงประเด็นมากที่สุด